

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/205/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118203259
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118203259.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, V., právne zastúpenej: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenému: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária, Pajštúnska č. 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843, o zaplatenie 500 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 10Csp/55/2018-40 zo dňa 20.09.2018 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 250 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala voči žalovanému zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur. Poukázal na to, že v konaní vedenou na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C/389/2015 o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy bola v postavení spotrebiteľky úspešná. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 21.11.2017. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, namietal svoju pasívnu legitímáciu a tvrdil, že v žalobe nie je špecifikovaný dôvod a nie je preukázaná výška žiadaného zadosťučinenia.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 1 ods. 1; § 3 ods. 3, 5 z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zistil, že Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 27.09.2017, č.k. 10C 389/2015-61, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.11.2017, určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy v čl. II. bod 6. Zmluvy o poskytnutí flexipôžičky č. XXXXXXXXXXXXXXXX z 13.02.2006 uzavretej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného je neplatná. Súd v uvedenom rozhodnutí dospel k záveru, že zmluva o poskytnutí spotrebného úveru uzavretá medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného má charakter zmluvy spotrebiteľskej, pre ktorú je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemal možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Úver poskytnutý žalobkyni túto charakteristiku spĺňa. Zároveň má predmetná zmluva charakter spotrebiteľského úveru v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, a preto

musí spĺňať obsahové náležitosti stanovené citovaným predpisom. Pokiaľ ide o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v čl. II. bod 6. Zmluvy uviedol, že z obsahu zmluvy nesporne vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy je vopred zakomponovaná do zmluvných podmienok. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy ako neoddeliteľnej súčasťi typovej úverovej zmluvy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa bez súdnej kontroly. Žalobkyňa v podanej žalobe vyjadrila pochybnosť, či úverová zmluva obsahuje všetky náležitosti, ktoré by mala mať v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, keď absencia týchto náležitostí spôsobuje, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, úver bolo potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov iba v prípade, ak v zmluve nebol uvedený údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov. Súd zistil, že v Zmluve o poskytnutí flexipôžičky bola uvedená RPMN, preto nemožno úver poskytnutý žalobcovi považovať za bezúročný a bez poplatkov. To však neznamená, že spotrebiteľ by nemal mať nárok na preverenie a súdnu kontrolu pohľadávky uplatnenej veriteľom na základe dohody o zrážkach zo mzdy. Konštatoval, že je mu z jeho rozhodovacej činnosti známe, že veritelia si uplatňujú voči spotrebiteľom aj zapltenie plnení, na ktoré nemajú právo (napr. úroky po dni splatnosti úveru, neprijateľné poplatky za upomienky, úroky z omeškania počítané sadzbou odporujúcou zákonu atď.), pričom priemerný spotrebiteľ o tom nemá vedomosť. V prípade uplatňovania Dohody o zrážkach zo mzdy zo strany žalovaného, žalobca by nemal možnosť domáhať sa ochrany v súvislosti s prípadnými nezákonnými nárokmi veriteľa, ktoré mu zo zmluvného vzťahu nevyplývajú, resp. musel by si až následne uplatňovať vrátenie týchto plnení. Predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť Dohodu o zrážkach zo mzdy. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok únieového práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Veriteľ tak môže požiadať zamestnávateľa žalobcu, aby vykonal mimosúdny zásah do majetku žalobcu, hoci existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy uhradí plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Podstatným znakom Dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok z jeho mzdy. Podľa Dohody o zrážkach zo mzdy posudzovanej v tomto prípade dlžník výslovne súhlasí s vykonávaním zrážok zo mzdy v prípade, ak nesplní svoj záväzok splácať úver. Súd poukázal, že takýto predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou, nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa. Dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku, ako je to v tomto prípade. S poukazom na uvedené súd dospel k záveru, že predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou, a preto neplatnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalobca ako spotrebiteľ bol nútený Dohodu o zrážkach zo mzdy podpísať ako súčasť typovej úverovej zmluvy a tým sa podrobiť vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich výkonu, napriek tomu, že by tieto boli veriteľom uplatnené z neprijateľných zmluvných podmienok. Na základe vyššie uvedeného prvoinštančný súd považoval žalobu za dôvodnú a preto jej v celom rozsahu vyhovel.

4. V ďalšom uviedol, že žalobkyňa uzatvorila s právnym predchodcom žalovaného (Všeobecná úverová banka, a.s.) dňa 13.02.2006 Zmluvu o poskytnutí flexipôžičky. Na základe uzatvorenej zmluvy poskytol postupca žalobkyni spotrebiteľský úver vo výške 1.991,64 eura (60.000 Sk), ktorý sa žalobkyňa zaviazala splatiť v 60 mesačných splátkach po 51,55 eura (1.553,13 Sk). RPMN predstavovala 9,93 %, celkové náklady dlžníka 96.338,16 Sk a výška úrokov s poplatkami 36.338,16 Sk. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 25.05.2015 postúpila B. pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy uzavretej so žalobkyňou s jej príslušenstvom a všetkými právami s tým spojenými na žalovaného.

5. Podľa súdu prvej inštancie základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu uvedený nárok je daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a

citované zákonné ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje.

6. V prejednávanej veci mal súd prvej inštancie za zrejmé, že žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie jej práva ustanoveného osobitným predpisom v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 10C 389/2015, v dôsledku čoho bolo určené, že Dohoda o zrážkach zo mzdy v čl. II. bod 6. Zmluvy o poskytnutí flexipôžičky č. XXXXXXXXXXXXXXXX z 13.02.2006 uzavretej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného je neplatná. V rozsudku zo dňa 27.09.2017, č. k. 10C 389/2015-61, súd prijal záver, že predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou, a preto neplatnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalobca ako spotrebiteľ bol nútený Dohodu o zrážkach zo mzdy podpísať ako súčasť typovej úverovej zmluvy a tým sa podrobiť vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich výkonu, napriek tomu, že by tieto boli veriteľom uplatnené z neprijateľných zmluvných podmienok. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach bola podľa jeho názoru preto nepochybne daná. Rozsudok, na základe ktorého si žalobkyňa v tomto konaní uplatňuje svoj nárok je právoplatný, nebol napadnutý riadnym, či mimoriadnym opravným prostriedkom, je preto potrebné rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola právoplatným rozhodnutím nastolená. S ohľadom na to je podľa názoru súdu naplnený vyššie uvedený základný predpoklad uplatneného nároku na finančné zadosťučinenie a to, že boli porušené práva žalobkyne ako spotrebiteľa vyplývajúce z osobitných právnych noriem slúžiacich na ochranu spotrebiteľov.

7. K námietke nedostatku pasívnej vecnej legitimácie prvoinštančný súd poukázal na to, že predpokladom nároku na primerané finančné zadosťučinenie je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi proti tomu, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Ako je zrejmé z vykonaného dokazovania, bol to práve žalovaný, kto predložil Dohodu o zrážkach zo mzdy zamestnávateľovi žalobkyne a žiadal na základe nej vykonávať zrážky zo mzdy. Nie je sporným, že žalobkyňa v konaní o určenie neplatnosti predmetnej Dohody o zrážkach zo mzdy vedenom proti žalovanému bola v celom rozsahu úspešná. Nič na tom nemení ani argument žalovaného, že podľa neho predmetná Dohoda bola uzatvorená v súlade s hmotným právom a v žiadnom prípade nemohla byť spôsobilá prívodiť žalobkyňu ujmu. Uvedené námietky žalovaného nepovažoval za opodstatnené aj s ohľadom na to, že proti predmetnému rozsudku o určení neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy opravný prostriedok nepodal.

8. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia vychádzal súd z toho, že finančné zadosťučinenie má satisfakčnú, sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Na druhej strane však nemôže predstavovať neprimerané obohacovanie spotrebiteľov. V danom prípade bolo prihliadnuté na skutočnosť, že žalobkyňa neuhradila ani istinu úveru, čo je zrejmé z oznámenia žalobcu zo dňa 16.09.2015. Skutočnosť, že žalovaný mal nárok nielen na istinu, ale aj úroky z predmetného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX, je zrejmé aj z výsledkov dokazovania súdu v konaní sp. zn. 10C 389/2015, kde súd konštatoval, že úver poskytnutý žalobkyňi nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov. Aj keď táto skutočnosť nevedie k zániku jej nároku na finančné zadosťučinenie, nepochybne má vplyv na posúdenie jeho výšky, keďže súd ho ustalaťuje na základe svojej voľnej úvahy. Vychádzajúc z konkrétnych okolností tohto prípadu považoval súd za primerané povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne finančné zadosťučinenie vo výške 250 eur. V prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia zamietol.

9. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP, § 257 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V konaní nezistil žiadne dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške (poukázal na rozhodnutie I. ÚS 56/2017). Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

10. Proti uvedenému rozsudku, a to okrem výroku II., ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Namietal to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Citoval na § 3

ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení zmien „Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľom na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práv alebo povinností ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá“. V ďalšom tvrdil, že zmluvu o poskytnutí flexipôžičky žalobkyňa uzavrela so Všeobecnou úverovou bankou, a.s. Svoje zmluvné záväzky žalobkyňa riadne a včas nesplnila a neuhradila ani len poskytnutú istinu. Postúpením pohľadávky na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 25.05.2015 žalovaný nadobudol pohľadávku vo výške 1.400,26 eur, pozostávajúcu z istiny vo výške 700,13 eur a ostatného príslušenstva vo výške 700,13 eur. Žalovaný po postúpení pohľadávky a márnom uplynutí lehoty na zaplatenie pohľadávky využil zákonom predpokladaný a aprobovaný inštitút zrážok zo mzdy, ktorého využitie si postupca a žalobca dojednali v uzatvorenej zmluve a vyzval zamestnávateľa žalobcu, v súlade s uzatvorenou zmluvou, o uspokojenie svojej pohľadávky vykonávaním zrážok zo mzdy žalobkyne. Uviedol, že ohľadom posudzovaného nároku je podstatná skutočnosť, či bolo konanie žalovaného spôsobilé privodiť žalobkyňi ujmu. Žalovaný len využil zmluvné dojednanie medzi postupcom a žalobkyňou ohľadom zákonom predpokladaného inštitútu zrážok zo mzdy a plne rešpektoval výsledky konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C/389/2015. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola v uvedenom konaní určená za neplatnú z dôvodu, že nebolo preukázané, aby žalobkyňa nejakým spôsobom osobitne bola oboznámená o forme tohto zabezpečovacieho inštitútu a jeho následkoch, z čoho súd usúdil nedostatok vôle žalobkyne vstúpiť do Dohody o zrážkach zo mzdy. Je pritom nepochybné, že žalobkyňa je k dnešnému dňu naďalej povinná plniť svoj splatný dlh voči žalovanému. Požiadavka na vyplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500 eur je preto v plnom rozsahu nedôvodná vzhľadom na to, že žalobkyňa do dnešného dňa si nesplnila svoje povinnosti zo Zmluvy, jej konanie nemožno považovať za morálne a čestné a je absurdné, ak sa mu poskytne súdna ochrana. Žalovaný nie je subjektom, ktorý by so žalobkyňou uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere, preto nemôže byť subjektom, ktorý za porušenie spotrebiteľských práv a povinností žalobkyne zodpovedá. Žalovaný preto nie je v tomto konaní pasívne vecne legitimovaný, lebo nie je osobou, ktorá za uvádzané porušenie spotrebiteľských práv žalobkyňi zodpovedá. V súvislosti s uplatnením odkúpenej pohľadávky pred súdom nevznikla konaním žalovaného žalobkyňi žiadna ujma a ani neboli porušené žiadne jej spotrebiteľské práva, a preto nebola naplnená hypotéza § 3 ods. 5 ZoOS - žalovaný nie je porušiteľom spotrebiteľských práv žalobkyne, ako to vyžaduje uvedené ustanovenie. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.08.2018 č. k. 25Co/12/2018-63. Tiež uviedol, že ochrana spotrebiteľa má svoje medze s poukazom na rozsudok NS ČR sp. zn. 23Cdo/1201/2009. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 16.07.2015 sp. zn. 7C/101/2015 v obdobnej veci bol nárok na primerané finančné zadostučinenie zamietnutý s odôvodnením, že priznanie nároku spotrebiteľovi za situácie, keď tento nevrátil veriteľovi ani len istinu svojho záväzku a navyše mu nebola spôsobená materiálna ujma, by došlo k vybočeniu z medzí ochrany spotrebiteľa. Žalobkyňi boli na základe Zmluvy poskytnuté finančné prostriedky, ktoré do dnešného dňa neuhradila a zároveň jej nebola konaním žalovaného spôsobená žiadna ujma, priznaním peňažného zadostučinenia by došlo k vybočeniu z medzí ochrany spotrebiteľa a k aprobovaniu konania, ktorým sa žalobkyňa snaží zneužiť svoje postavenie a získať tak pre seba neoprávnený majetkový prospech. Takémuto konaniu žalobkyňi nemôže byť poskytnutá súdna ochrana. Navrhol preto napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť alebo ho zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. K odvolaniu žalovaného sa žalobkyňa nevyjadрила.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 CSP., vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 17.06.2019 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

13. Odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP uvádza, že v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia v napadnutom rozsahu, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza, že napadnutý rozsudok spĺňa zákonné predpoklady riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 CSP. Odvolacia námietka žalovaného, že napadnutý rozsudok nezodpovedá preukázaným

skutkovým okolnostiam, preukazujúcich základ nároku je preto nedôvodná. Je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa si svoj nárok na primerané finančné zadostučinenie uplatňovala v súvislosti s konaním Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 10C/389/2015 a rozsudkom zo dňa 27.09.2017, v ktorom bola úspešná, keď prvoinštančný súd vyhovel jej žalobe o neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku jednoznačne vyplýva, že Dohoda o zrážkach zo mzdy, uvedená v čl. II. bod 6 Zmluvy o poskytnutí flexipôžičky č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 13.02.2006, uzavretá medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného je neplatná. Aj napriek tomu uvedenú Dohodu žalovaný uplatnil a požiadal platiteľa mzdy žalobkyne, aby na jej podklade vykonával zrážky zo mzdy žalobkyne. Z uvedeného vyplýva, že je splnený predpoklad pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Je preto možné z uvedených rozhodnutí vyvodiť, že práve porušením povinnosti žalovaného pri realizácii Dohody o zrážkach zo mzdy napriek jej neplatnosti došlo k situácii, že žalovaný požadoval od platiteľa žalobkyne vykonávať zrážky z jej mzdy.

14. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadostučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadostučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

16. Odvolací súd ešte dodáva, že čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany aj proti právnym nástupcom pôvodného dodávateľa. Vzhľadom na uvedené je preto možné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že u žalovaného je daná pasívna vecná legitímácie.

17. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadostučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hroziacej žalobkyni v súvislosti s tým, že žalovaný si nárokoval zaplatenie súm, na ktoré nemal nárok a to realizáciou Dohody o zrážkach zo mzdy. Je potrebné tiež dodať, že ustálenie výšky primeraného finančného zadostučinenia je realizované na základe úvahy súdu, ktorý v predmetnej veci svoje myšlienkové pochody náležite odôvodnil aj čo sa týka uvedeného, pričom súd druhej inštancie nemôže bezdôvodne vstúpiť do jeho úvahy.

18. K výške primeraného finančného zadostučinenia, je potrebné ešte uviesť, že aj odvolací súd má za to, že priznaná suma 250 eur zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľke satisfakciu a mala by odradiť povinných od ďalšieho prípadného porušovania práv spotrebiteľov. Pri určení výšky primeraného finančného zadostučinenia bolo prihliadnuté na všetky skutkové okolnosti daného prípadu. Odvolací súd má za to, že žalobkyňa úspešne uplatnila svoju obranu proti žalovanému, ktorý vstúpil do práv a povinností dodávateľa a to v konaní sp. zn. 10C/389/2015 Okresného súdu Prešov. Je pritom bez právneho významu pri uplatňovaní primeraného finančného zadostučinenia, či ujma spotrebiteľovi reálne aj vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy, nie je preto pri určení výšky finančného zadostučinenia nutné sa striktno držať ujmy, ktorá žalobkyni objektívne hrozila. Vzhľadom na porušenia práva spotrebiteľa, (kedy hrozilo, že na základe Dohody o zrážkach zo mzdy by

mohli byť žalobkyni zrazených zo mzdy aj sumy, na ktoré by žalovaný nemal nárok), je priznaná výška finančného zadosťučinenia určená súdom prvej inštancie vo vzťahu k porušenému právu a skutkovým okolnostiam prípadu primeraná.

19. Pre úplnosť odvolací súd dopĺňa, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od rôznych iných skutočností, na ktoré poukazuje odvolateľ, ale pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť to, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy. Pre priznanie daného nároku pritom nie je relevantné, ako to už bolo zdôraznené vyššie, či k vzniku ujmy aj reálne došlo alebo nie. Na to, aby všeobecný súd priznal spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie teda úplne postačuje len samotná existencia hrozby vzniku ujmy počas účinnosti zákona č. 250/2007 Z. z.

20. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na závažné porušenie práv žalobkyne a to aj zo strany žalovaného, nie len jeho právneho predchodcu, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na všeobecnom súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné a požadovaná výška priznaného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne a súčasne zodpovedá svojmu účelu, ktorým je poskytnutie satisfakcie spotrebiteľovi a odradenie povinných subjektov od porušovania práv spotrebiteľov. Je potrebné uviesť, že je bez právneho významu tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa ešte neuhradila ani celú istinu, lebo ide o nárok žalovaného, ktorý si môže voči žalobkyni uplatniť.

21. Odvolací súd tiež uvádza, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom konkretizuje právne dôvody, pre ktoré žalobe v napadnutej časti vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekomfortné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu SR iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (viď uznesenie NS SR zo dňa 23.11.2010. sp. zn. 5Cdo/218/2010 a uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 08.06.2016, sp. zn. I. ÚS 188/06).

22. Keďže v odvolaní sa namieta aj nesprávne právne posúdenie veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, t.j. náležitý právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. O nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v predmetnom konaní však nejde. Súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne predpisy na zistený skutkový stav.

23. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997. sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj ostatnými odvolacími námietkami.

24. K výroku rozsudku o trovách konania odvolací súd uvádza, že správne bola žalobkyni priznaná ich náhrada v rozsahu 100 %. Keďže výška priznanej sumy vyplývala z úvahy súdu, bolo namieste žalobkyni aj s poukazom na čl. 4 CSP priznať nárok na 100 % náhradu trov konania, ale z prísudku, čo prvoinštančný súd uviedol v odôvodnení rozsudku.

25. Z týchto dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalovaného za nedôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výrokov I. a III. ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

26. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a nasl. CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni bol voči v dovolacom konaní neúspešnému žalovanému priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá sa v zmysle ust. § 367 ods. 2 CSP stal právoplatným, nakoľko proti nemu nebolo podané odvolanie.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).